

Anul 65

Seria II

Nr. 788

ALBINA

REVISTA SAPTĂMÎNALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

Miercuri

30 ianuarie 1963

8 pagini —

15 bani

ION IRIMESCU — Floarea. — Gips patinat.

Mai multă preocupare pentru ciclul de conferințe agricole

În această primă iarnă a agriculturii complex colectivizată, în satele noastre se întâlnesc de două ori pe săptămână peste 800.000 de colectiviști ca să învețe felul cum pot obține recolte din ce în ce mai bogate. Vin la cursuri cu caietul de însemnări, ascultă ca niște elevi sîrguincioși pe lectori, apoi poartă discuții despre gospodărie, despre pămîntul pe care-l muncesc și vitele pe care le îngrijesc. Alte sute de mii de colectiviști necuprinși la cursurile de trei ani, se duc o dată pe săptămână la căminul cultural să asculte un ciclu de conferințe pe diferite probleme ale agriculturii și zootehniei.

Ciclurile de conferințe agricole ce se țin în această iarnă la căminele culturale sînt organizate pentru atragerea la instruirea agrotehnică a unei mase mari de oameni, care n-au fost cuprinși la cursurile de trei ani. Acolo unde sfatul popular, consiliul de conducere al gospodăriei și căminul cultural au luat toate măsurile necesare, ciclurile de conferințe agricole se desfășoară în bune condiții și sînt audiate de un număr mare de oameni. În comuna Băsești, din raionul Cehul Silvaniei, bunăoară, în afara celor 200 de colectiviști — cursanți ai celor trei cercuri, — alți 120 participă la conferințele agricole. Aici, din cele 30 de conferințe trimise de Consiliul Superior al Agriculturii, s-au ales cu grijă acelea care răspund nevoilor specifice ale agriculturii din localitate și s-au completat și cu alte teme legate de problemele gospodăriei respective. Nu de mult, președintele gospodăriei a ținut o expunere în cadrul ciclului de conferințe, cu titlul: „Ce foloase ne-ar aduce o grădină”. În comuna Iancu Jianu, din raionul Baș, conferințele agricole ce se țin corespund nevoilor de producție ale gospodăriei. Margareta Bejan, profesoară de științe naturale, care răspunde de ciclul de conferințe agricole, se ocupă cu multă grijă ca aceste conferințe să fie completate cu fapte și probleme din viața gospodăriei.

S-ar putea da încă multe alte exemple și din alte multe locuri, unde ciclurile de conferințe agricole se țin cu regularitate, la expunerea cărora se folosesc materiale intuitiv-didactice, unde se dezbate probleme legate de gospodărie și la care participă un număr mare de colectiviști. Din păcate, nu în toate locurile se dă atenția cuvenită bunei organizări și desfășurării a ciclului de conferințe agricole. În unele locuri aceasta nu e privită ca o formă importantă a învățămîntului agricol de masă. Cum s-ar putea altfel explica faptul că la Vadul Săpat, regiunea Ploiești, unde, în timp ce la cele trei cercuri se ținea lecția 13-a, în cadrul ciclului de conferințe agricole s-au prezentat numai trei expuneri și acestea cu o participare slabă a colectiviștilor. Sînt cazuri cînd ținerea conferințelor agricole se reduce la o muncă formală, cînd conferențiarul citește mecanic și expediază în grabă textele. Ce folos că în comuna Lunca Mureșului și la Iclod, din regiunea Cluj, conferințele au fost bine alese din punct de vedere tematic, dacă ele se citește în grabă înaintea rulării filmelor și, de fiecare dată, în fața unui alt auditoriu.

Colectiviștii care participă la ciclurile de conferințe agricole cer din partea conferențiarilor nu o simplă citire a unui text, ci o muncă creatoare pentru îmbogățirea conferinței cu problemele specifice producției din localitatea respectivă, cer conferințe din care ei să învețe cum să lucreze mai cu folos și după cerințele științei. La o recentă consfătuire ținută de căminul cultural din comuna Lăpușel, regiunea Maramureș, cu colectiviștii din localitate, pe marginea muncii culturale, mulți dintre cei prezenți au insistat îndeosebi asupra felului în care sînt expuse conferințele agricole, arătînd cît sînt de neinteresante și lipsite de orice ecou acele conferințe care se țin fără a fi strîns legate de problemele agriculturii din comună, care nu se sprijină și pe exemple concrete din munca gospodăriei lor colective și care nu țin seama de specificul solului, climei etc.

A trecut o bună parte din perioada în care se desfășoară la sate ciclul de conferințe agricole, dar pînă la începerea însămînțărilor de primăvară mai există posibilități pentru înlăturarea unor lipsuri, pentru îmbunătățirea acestei activități. Pe această linie se înscrie o măsură luată recent în regiunea Ploiești pentru îmbunătățirea pe parcurs a ținerii conferințelor agricole din cadrul ciclului. Astfel, pentru a lărgi sfera de cuprindere a conferințelor agricole și a le apropia mai mult de problemele gospodăriei, s-au luat măsuri pentru ținerea conferințelor pe brigăzi de producție și în strînsă legătură cu munca acestora. În raionul Rm. Sărat, această măsură a fost aplicată cu rezultate bune.

Directorii căminelor culturale împreună cu responsabilii colecțiilor de conferențieri vor trebui să acorde pe viitor o atenție sporită pregătirii conferențiarilor, ca ei să susțină expuneri cu un conținut bogat, interesante și atractive, folosind materiale didactice-intuitive și multe exemple din gospodăria și munca colectiviștilor din comună.

Dezbatînd în adunări generale planurile de producție ale gospodăriilor pe anul 1963, colectiviștii și-au manifestat pretutindeni hotărîrea de a munci și mai bine în acest an, pentru dezvoltarea și înflorirea gospodăriei. Învățămîntul agricol de masă urmărește tocmai înarmarea colectiviștilor cu cunoștințele necesare obținerii de recolte și produse din ce în ce mai mari în toate sectoarele de muncă ale gospodăriilor. Este important, deci, de a lua toate măsurile și pentru o mai bună desfășurare a ciclului de conferințe agricole.

La școala MĂINEȘTRII

Moment de la o repetiție a brigăzii artistice de agitație a căminului cultural din Lehliu-sal, regiunea București

Povestea unui tânăr DIN BRIGADĂ

În serile când repetă brigada, pe o uliță din Chișineu-Criș întâlnești întotdeauna un tânăr brunet, cu părul zbirlit, ieșit de sub șapcă. Dacă l-ai vedea cum iuște pasul spre colțul roșu al gospodăriei, nici n-ai crede că tânărul acela slăbuț, cu bocancii plini de zăpadă, a făcut pînă aici cale de vreo cinci kilometri, venind de la G.A.S. Dohangia, direct la repetiții. În drum spre gospodărie, pe o străduță din Criș, el trece de obicei și prin fața porții lui, dar nu se încumetă să intre în casă nici măcar pentru a se schimba, ca nu cumva să întârzie și să-l aștepte tovarășii din brigadă.

GION MIHAIL:
— La televizor — gravură —

De numele lui Ion Boaru, tânărul acela brunet, cu părul zbirlit, se leagă o poveste interesantă. Merită a fi cunoscută. Mi-a povestit-o brigadierul Vasile Boda, un om mărunțel, trecut prin multe în viață.

— Mare lucru și brigada asta artistică — începu Vasile Boda. — Nici n-ai crede ce putere de înrîurire pot avea cei cîțiva oameni adunați laolaltă, pe care-i auzi cîntînd sau îi vezi jucînd pe scenă. Așa-i, să știți. N-o spun fără temei. Uite, să povestesc cazul lui Boaru. Să-l fi văzut în urmă cu cîțva timp, ai fi zis că nu stă în puterea nimănui să-l mai aducă pe drumul cel bun. L-am avut căruțaș în brigadă, în a doua de cîmp, dar nu m-am putut baza pe el. O zi venea la lucru, pe urmă nu-l vedea cu săptămînilor. Îi plăcea și băutura și cît era ziua de mare se ținea numai de drăcii. Era un tânăr

fără rost; te dorea inima cînd te uita la el. Și era copil de părinți vrednici și tare de treabă. Tatăl, cioban apreciat de toată gospodăria, mama lucra și ea în brigada de cîmp — și în anul trecut ei au făcut vreo 800 zile-muncă. Se-nțelege cît de amărîți erau părinții din pricina fiului. Taică-su venea deseori la noi și ne ruga să-l ajutăm cumva pe băiat să se îndrepte, că el nu-l mai poate aduce pe brazdă.

Cum era, cum nu era Ion Boaru, noi observasem că-i place să cînte, să joace și că are talent. Asista deseori la repetițiile noastre, făcea cîte o pozna, e adevărat, dar vedeam noi cît de mult îl interesa cum pregătim un program. Ne-am gîndit mult, ne-am sfătuit și cu tovarășul instructor, fostul său învățător, și într-o zi tânărul nostru s-a pomenit cu o critică zdravănă făcută de brigadă în fața unei săli pline de oameni. Nu l-am mai văzut după aceea o vreme bună. Într-o seară, apărui însă din nou și ceru pur și simplu să-i dăm și lui rol în brigadă. S-a întîmplat ceva cu el, ne-am zis, dar de primit nu l-am primit încă în brigadă. I-am spus frumuseț: „Uite ce-i băiete, ca să te primim în mijlocul nostru, nu-i de-ajuns să ai voce bună și să știi a juca. Ca să apari în fața oamenilor pe scenă, mai trebuie și altceva. Să ai de ce cînta și juca. Uită-te la oamenii din brigadă. Toți sînt printre fruntași, oameni de nădejde ai gospodăriei. Știi bine că Ion Corpas, tînăr de-o seamă cu tine, are peste 350 zile-muncă, iar Constantin Lupu, om mai în vîrstă, chiar mai mult, aproape 400. La fel de harnici sînt și Maria Brinduş, și Ana Covaci, și toți din brigadă. Cînd urcă pe scenă pot cînta hărnicia și critica lenevia. Gîndește-te și tu, ce-ar zice oamenii dacă ar vedea pe scenă un tînăr care nici la lucru nu-i e voia, nici de treburi serioase nu se ține?”

Ion Boaru asculta ce-i spuneam, vedeam că se frămîntă, dar nu zicea nimic. Ne gîndeam mult la el. Nu voiam să-l lăsăm în voia sorții, că doar și noi eram răspunzători de creșterea lui. E drept, mai ziceau unii să nu-l primim în brigadă, că o să ne facă numai greutate. Dar cei mai mulți vorbeau altfel. Spuneau: „Cum? Noi muncim să educăm oamenii și ni-i teamă să-l luăm pe Boaru printre noi și să-l schimbăm în bine?”

Trecuse cîțva timp și într-o zi tînărul Boaru îl căută pe instructorul brigăzii. „Mă calific tractorist la Dohangia — zise el. — Vreau să intru și eu în rîndurile tinerilor cu un rost în viață”. Din felul cum vorbea puteai să-ți dai seama că-i hotărît. Și într-adevăr, s-a pus pe treabă. Îl vedeam în fiecare dimineață plecînd la Dohangia și întorcîndu-se seara în hainele lui de lucru, pline de ulei. Auzeam vești bune despre el, că învăță bine, că e conștiincios și are multă îndemînare la tractor. Serile venea mai des pe la noi, deși nu era încă interpret în brigadă. Stătea liniștit pe un scaun, și era tare atent la tot ce discutam. Că trebuie să știți, noi avem obiceiul ca de fiecare dată înainte de repetiții să discutăm despre probleme ale gospodăriei noastre, despre comportarea tinerilor în familie și societate, despre evenimentele politice și culturale mai importante. Cum s-ar zice, muncă de educație în sinul brigăzii. Ion Boaru asculta cu atenție și rămînea de multe ori gînditor. După un timp i-am dat rol în brigadă. A fost nespuse de bucuros. Iar azi e unul dintre bunii noștri interpreți. Nu zic, mai are multe de învățat, dar parcă s-a schimbat cu totul. La repetiții sosește printre primii întotdeauna, deși vine cale de cîțiva kilometri. Nu-l mai vezi acum nici la băutura și nici făcînd pozne. Nici fetele nu-l mai ocolesc. Îi întîlnești deseori cu o carte în mînă și te bucuri cînd oamenii îl aplaudă pe scenă. Sînt cîteva luni de cînd Boaru e interpret în brigada noastră artistică. De atunci s-a înscris și la școală. Acum urmează clasa a șasea fără frecvență. Nu de mult a fost primit și în U.T.M.

Brigadierul Boda s-a oprit o clipă. „E mare lucru și brigada asta artistică” spuse el deodată parcă numai pentru sine. Se vede și din cazul lui Boaru. Și să nu credeți că numai pe el l-a ajutat brigada. Mai avem și un alt tînăr, pe Aurel Petrila care i-a cam semănat. Azi e și el nu numai un colectivist conștiincios, ci și un bun interpret al programelor noastre.

La primăvară Boaru o să fie în primire un tractor. Ni-i mare mulțumirea că și brigada noastră de agitație l-a ajutat să urce pe tractor, să devină un tînăr de nădejde — încheie Vasile Boda povestea tînărului Ion Boaru.

R. IARAI

TRIBUNA ACTIVISTULUI CULTURAL

Formația de teatru a căminului cultural din Gligorești și-a cîștigat un bun renume în decursul anilor în sat, în comunele învecinate, în întregul nostru raion, precum și în alte raioane. De pildă, în raioanele Turda, Luduș și Aiud, ne-am făcut cunoscuți în special cu piesa „Neamurile”, a lui Teofil Bușecan, cu care am dat 35 de spectacole în fața a mii de spectatori. O încununare a dăruirii cu care au muncit membrii formației a fost și prezența lor pe scena finală celui de-al III-lea Festival bial de teatru „I. L. Caragiale”, unde echipa noastră a primit premiul III.

Spectacolul cu piesa „Neamurile” am început să-l pregătim încă din „stagiunea” trecută, în paralel cu celelalte piese din repertoriu (avem cel puțin trei „premiere” pe an). După ce ne-am oprit asupra piesei cu care aveam să participăm la festivalul bial de teatru, am trecut la împărțirea rolurilor. În decursul celor peste 12 ani de cînd echipa de teatru activează cu continuitate, am reușit să cunoșc ce rol i se potrivește fiecăruia din membrii ei. În rolul lui Moș Iov, de exemplu, colectivistul Miron Mezaros are o interpretare pe linia unui umor de calitate, fără exagerările supărătoare la care apelau altădată unii interpreți nu tocmai bine distribuiți în astfel de roluri. Brigadierului de cîmp Vasile Popindean, i se potrivește mai bine rolurile de dramă pe care le interpretează cu multă naturaleză. În repartizarea rolurilor am ținut deci seamă de posibilitățile de interpretare ale fiecărui membru al formației noastre de teatru.

Viitorul spectacol a început să se contureze încă înainte de repetițiile pe scenă. O dată cu citirea „la masă” a piesei, am căutat să ajut pe fiecare interpret în înțelegerea rolului, pentru înfrumusețarea cît mai autentică a personajului, prin sublinierea acelor replici care definesc fiecare rol în parte. De asemenea, interpreții s-au documentat în sat, căutînd să surprindă o trăsătură de la unul, alta de la altul și să le înmănuncheze în personajul ce-l înfrumusețau. Astfel, în interpretarea dată de brigadierul zootehnic Ilie Stoica rolului „somnorosului”, sătenii noștri au putut recunoaște multe din trăsăturile Elenei Macarie, o colectivistă care cam avea obiceiul să „tragă chiulul” la lucru. Vă puteți imagina că atît succesul cît și efectul piesei au fost astfel sporite. De mare folos sînt și discuțiile pe care le purtăm după unele spectacole, în care analizăm modul de interpretare, scoțînd în evidență ceea ce este de îndreptat.

Pentru ultimele faze de concurs am fost mult ajutați de regizorul Ion Dan de la Teatrul de Stat din Turda, care ne cunoaște echipa de multă vreme și ale cărui sfaturi ne-au fost totdeauna de mare folos.

Dar prestigiul de care se bucură echipa de teatru în comuna noastră nu se datorează numai faptului că toți membrii ei se străduiesc să interpreteze fiecare nou rol mereu mai bine. În Gligorești s-a format o adevărată tradiție a echipei de teatru. Și, mai ales în ultimii ani, cînd repertoriul formației a fost în așa fel întocmit, încît să răspundă preocupărilor spectatorilor noștri, să nu fie rupt de viață, de problemele gospodăriei colective. Mai înainte — piese ale căror mesaj era colectivizarea agriculturii, acum — lucrări ca „Las” că vine Nuță”, „Neamurile”, care militează pentru întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective. Iar pentru viitorul apropiat — „Stupii cu pricina” (la care s-au și împărțit rolurile), „O întimplare de la țîrg”, „Ultima rădăcină”, piese ce combat rămășițele vechiului din mentalitatea oamenilor.

Activitatea formației de teatru a contribuit totodată, și la educarea gustului pentru frumos atît al membrilor ei, cît și al spectatorilor. Pentru cei peste 40 de săteni care, în decursul anilor s-au numărat printre actorii amatori din Gligorești, de mare ajutor a fost citirea a zeci de piese din repertoriul clasic și contemporan, vizionarea colectivă cu regularitate a spectacolelor Teatrului de Stat din Turda și sfaturile primite de la actorii profesioniști. Dezvoltarea simțului estetic la actorii noștri amatori se vedește și din interpretarea pe care o dau rolurilor lor, dar și din multe alte fapte. Iată, de pildă, pentru faza interregională am realizat decoruri noi, stilizate, într-o linie modernă, care permit o mai bună mișcare în scenă. Ne temeam că ele vor fi întîmpinate cu răceală de interpreții obișnuiți cu vechiul decor. Dar, atît ei cît și publicul, le-au primit cu aplauze. Dragostea cu care membrii formației vin la repetiții, interesul pe care-l manifestă, sugestiile pe care le fac pentru ca spectacolele să fie prezentate la un cît mai înalt nivel artistic, sînt, de asemenea, mărturie vii ale dezvoltării simțului artistic al actorilor noștri amatori.

Inv. MARINA RAITA

instructora formației de teatru din Gligorești, raionul Turda

Piesa „Neamurile” de T. Bușecan în interpretarea formației de artiști amatori a căminului cultural din Gligorești, regiunea Cluj

Cine știe, câștigă!

Iarnă. O seară geroasă și senină, cu cerul policandru violet și copacii brodați cu fir gros de cristal scinteiilor. În sat au apărut licuricii. Pe fiecare uliță, la fiecare fereastră.

În locuințele colectivștilor din Jariștea domnește belșugul (ziua de muncă a fost evaluată la 50 lei). Peste tot e cald și bine. Cu toate acestea peste 500 din sătenii au preferat să ia piepștiș pișcăturile gerului și s-o pornească veselii către căminul cultural.

„Astă-seară la ora 19 — a anunțat crainicul stațiunii de radioamplificare — căminul nostru cultural va găzdui un nou concurs „Cine știe, câștigă” pe tema „Realizări în Republica Populară Română”.

Ei bine. Poți lipsi de la un asemenea spectacol, mai ales cînd a fost anunțat că întrecerea va fi între cei din circumscripțiile electorale nr. 9 și 16? Nici vorbă. Iată-i așadar pe concurenții Ion Cîrjan, Anicuța Cilibiu, Costăchiță Crăciun și Anișoara Slotea stînd liniștiți în fața juriului. Pînă la începerea concursului mai sînt cîteva minute și sala freamătă de nerăbdare.

— Îi tare alde Ionică asta al lui Cîrjan, șoptește admirativ către vecinul său din stînga Constantin Mirodone, deputatul circumscripției a 9-a. L-am văzut la cercul agrotehnic. Par-

că citește din carte cînd dă răspunsuri. Ce mai la deal la vale, cu el și cu Anișoara Slotea vom câștiga la sigur.

— O hi, bre — intervine în vorbă o bătrînică din spate — o hi, că prea o spu cu foc. Păi ce, alde nepotu-miu, Costăchiță, nu-i acolo? Da' Anicuța Cilibiu. De nu i-o tăia ei în răspunsuri pe ceilalți, să vezi...

— Lasă-i lele și nu le strica dispoziția, se aude glasul lui Ion Răileanu, deputatul circumscripției a 16-a, la sfîrșit o să le dăm și dumnealor ceva din premiile câștigate de ai noștri. Asta așa, pentru consolare.

Și săgețile glumelor încep a guiera de la un susținător la celălalt, spre hazul și bucuria tuturor. Pe scenă, prima întrebare e trecută cu succes de către toți concurenții. A doua la fel. Nici a treia n-a rămas fără răspuns. Severi și autoritari la început, membrii juriului au început să zîmbească între ei, amănunt ce nu scapă concurenților aflați acum în largul lor.

Întrebările sînt din ce în ce mai interesante, mai grele. Unele se referă la realizări din domeniul industriei, realizări obținute în regimul democrat-popular, altele din domeniul construcției de locuințe, a medicinei, a învățămîntului și, bineînțeles, din domeniul in-

frumusețării orașelor și satelor noastre, datorită neobositei activități desfășurate de către deputații aleși în sfaturile populare. „Ce sume de bani sînt alocate anual de statul nostru pentru dezvoltarea învățămîntului? La ce folosește astăzi stuful în țara noastră? Cu cit este mai mare rețeaua de cale ferată în comparație cu cea din 1938? Ce capacități va avea viitorul combinat siderurgic din regiunea noastră, Galați, și cînd va fi dat în folosință acest combinat?” Răspunsurile vin prompte, exacte. De aceste răspunsuri sînt mulțumiți nu numai membrii juriului ci și sutele de spectatori care au prilejul astfel să-și îmbogățească cunoștințele cu foarte multe lucruri, care de care mai interesante și mai instructive.

Întrecerea dintre concurenți a devenit din ce în ce mai îndrîjită. Pînă la urmă au câștigat cei din circumscripția a 9-a, care s-au dovedit ceva, ceva mai siguri în răspunsurile de baraj. De supărat însă, nu s-a supărat nimeni. Ba, dimpotrivă, toată lumea a părăsit

sala căminului cultural mulțumită de frumoasa seară petrecută acolo.

— Peste patru zile va avea loc un concurs asemănător pe tema „Dezvoltarea regiunii noastre” — a anunțat tovarășa Ana Amărieș, directoarea căminului cultural. Concurenții: reprezentanții circumscripțiilor electorale nr. 8 și 12.

Peste întinderea satului a poposit liniștea. Licuricii din ferestre și-au stins felinarele unul cîte unul, lăsînd singuraticile ulițele îmbrăcate în neaua de argint. Pe colectivștii din Jariștea îi așteaptă o nouă zi la fel de bogată în evenimente plăcute.

N. CREANGA

Aurel Costescu, președintele secției de votare Răcovița, raionul Pitești, împreună cu Ion Trică, președintele statului popular și Constantin Robea, secretar, urmăresc respectarea datelor calendaristice ale lucrărilor de pregătire a alegerilor din 3 martie

Satul se pregătește de alegeri

Seară de seară, tineri și vîrstnici din comuna Smîrdioasa se îndreaptă spre căminul cultural construit în anii puterii populare. Aici, la cămin, țărani colectivștii găsesc de fiecare dată o bogată și variată activitate cultural-artistică. Filmele, spectacolele artistice, serile de întrebări și răspunsuri, conferințele, biblioteca le stau la îndemînă după preferințe.

De cîteva zile, în vederea alegerilor de deputați în sfaturile populare comunale, s-a amenajat „Casa alegătorului”. Vizitatorilor — și sînt mulți în fiecare zi — li se pune la dispoziție un bogat material legat de alegerile ce vor avea loc la 3 martie. Se citește, se pun întrebări. Deosebit de apreciate sînt conferințele în legătură cu înfăptuirile pe plan regional, raional și comunal.

O prețioasă contribuție la activitatea Casei alegătorului o aduce munca cultural-artistică. Colectivul de creație de pe lingă căminul cultural a alcătuit un spectacol muzical, „Cu toții la vot...” în două acte și mai multe tablouri, care cuprinde scenele, cuplete, scheciuri, cîntece etc., despre realizările regimului nostru democrat-popular. Iată cîteva: „Partidu-i temelie”, „Satul meu are de toate”, „Să ne trăiești deputate”, „Alegeri de ieri și de azi”.

Tinerii colectivștii, artiști amatori: Florian Mustață, Tanța Vasile, Florea Tache, Tinică Oprea, Lila Crețu, Nicu Radu Stroe și alții din brigada artistică de agitație, se pregătesc intens pentru a prezenta spectacolul pe scena

căminului, după care vor pleca în turneu prin satele vecine: Cervenia, Conțești, Găuriciu, Frumoasa și altele.

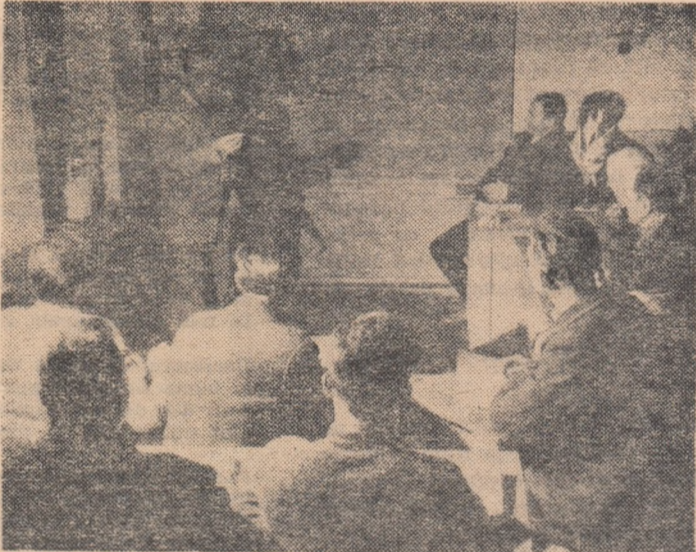
Prof. IONEL TRIFU
correspondent, comuna Smîrdioasa,
raionul Zimnicea

În frunte cu deputații

Țărani muncitori din comunele raionului Oltețu se pregătesc pentru alegerile de deputați de la 3 martie. Se trec în revistă realizările și în adunări populare se fac propuneri noi, se adoptă hotărîri. Construcțiile de folos obște, electricizarea și în general acțiunile de înfrumusețare a satului au stat și stau permanent în atenția deputaților și a cetățenilor.

La Tepești, spre exemplu, în ultimii ani țărani colectivștii în frunte cu deputații și-au construit un cămin cultural cu 400 de locuri, școală de 8 ani cu patru săli de clasă, școală de 4 ani cu două săli de clasă și un local pentru sfatul popular. Acum, în adunările ce au loc la Casa alegătorului, oamenii vorbesc cu justificată mîndrie despre toate acestea ca și despre faptul că în comunele Dănciulești, Puiești, Giulești, Tălpașu și Oveselu cetățenii și-au instalat lumină electrică și despre nenumărate alte înfăptuiri din ultimii ani.

MARIN GH. MARIN
correspondent

Aspect de la cercul agrotehnic al colectivștilor din Birca, regiunea Oltenia, unde predă inginerul agronom Marin Stoian.

Recomandările pentru Premiul de Stat pe anul 1962

Partidului

Sînt fericit că pot privi la soare
Cu ochii limpezi, mari, ca după ploaie,
Că, arzător, îl semăn într-o mare
De holde, ce pămîntul îl îndoiaie.

Sînt fericit că pot zîmbi la stele
Și fruntea-mi arde-n vise ca o pară,
Și sînt convins, voi poposi în ele
Curînd, într-un amurg solemn de vară.

Sînt fericit că pot privi în mine
Cinstiț și demn să-mi judec o greșeală,
Că fruntea-mi poate tandră să se-ncline
Să descifreze cîntece pe-o coală.

Și de-s romantic, mindru, fericit,
Și inima și gîndu-mi strălucesc,
Este că tu, partid, m-ai oțelit,
Și zbor mi-ai dat spre 'nalturi, vulturesc.

ION IANCU LEFTER

„SETEA“ de Titus Popovici

Cu vreo lună în urmă, cînd am citit în „Știința” propunerile pentru Premiul de Stat pe 1962, am încercat un sentiment de a-dîncă satisfacție, aflîndu-l printre cei propuși la premiere și pe scriitorul Titus Popovici. Personal, îl apreciez mult pe acest talentat scriitor, care a creat în literatura noastră unul dintre personajele cele mai îndrăgite de țărani. Am urmărit cu mult interes opiniile cititorilor și ale criticilor literari asupra romanului „Setea”. Am găsit în această diversitate de păreri multe din gîndurile și aprecierile mele personale. De aceea susțin și eu, fără rezervă, propunerea de a se acorda romanului lui Titus Popovici înalta cinstire.

Veridicitatea momentelor prin care trece sărăcimea satelor ce se transformă într-o masă conștientă, avînd un ideal al său, iată marea calitate a romanului în care, dorința mistuitoare, neistovită a „sărăntocilor” de a avea bucata lor de pămînt, se transformă treptat, sub îndrumarea comuniștilor, în sete de viață și de mai bine.

Întîmplările și personajele înfățișate cu atîta vigoare în roman, au toate caracterul în viață. În personaje ca Mitru Moș, Gligor al Hahăului, Pavăl Bitușea, se pot recunoaște și colectivștii de la noi din Sîntana ca Ioan Borțîș, Pop Francisc sau Tripa Mihai care au

trăit acele vremuri. Înfăptuirea reformei agrare, ciocnirea puternică dintre țărani și boieri li s-au întipărit adînc în minte. Au făcut corbii satului totul pentru a nu ne da pămîntul care de fapt ne aparține, pentru a nu se schimba vechile rînduiri, dar voința noastră de a-i dărîma a fost mai puternică și i-am învins.

Aș vrea să mă opresc mai mult asupra figurii lui Mitru Moș, eroul central al romanului și pe care l-am îndrăgît la fel ca și pe Mitrea Cocor, eroul cărții cu același nume a marelui Mihail Sadoveanu. Fixat de veacuri asupra ideii de pămînt, fără de care existența sa era de neconceput, țăraniul sărac s-a trezit în epoca noastră animat de ideea și sentimentul puterii. Fără îndoială că acest sentiment, această idee, sînt date de lupta și activitatea clasei muncitoare. Țăraniul român, intruchinat de Mitru Moș, aș putea spune, este un fel de Anteu, ținut de veacuri la distanță de pămîntul din care-și trage vitalitatea și forța; el, țăraniul, numai cu ajutorul și sprijinul comuniștilor și-a căpătat puterea. Mitru Moș reprezintă destinele și aspirațiile de veacuri ale țărânimii, creșterea demnității sale umane. Prin înțelegerea fenomenelor sociale, această demnitate individuală a lui se transformă treptat într-o demnitate de clasă. Mitru Moș intru-

nește o serie de calități proprii omului din popor. Este cînd dirz și impulsiv, cînd blind și liniștit.

Cum să nu fie viabil un asemenea erou, să nu-l îndrăgești, dacă recunoști în calea străbătută de Mitru Moș însuși drumul vieții tale? De la fostul argat asuprit și umilit și care ani în șir a muncit pentru a-și agonisi un petio de pămînt, creștet la școala grea a vieții și apoi ajutat de partid să devină cu adevărat om, aceasta este și calea vieții mele. În Mitru Moș se recunosc atîtea sute și sute de mii de țărani. Drumul lui este drumul creșterii conștiinței omului din popor, odinioară strivit sub apăsarea exploatarii și umilinței de clasă, astăzi trezit la viață.

Titus Popovici a cunoscut cît se poate de bine viața eroilor despre care a scris. S-a inspirat din viață și a reușit să creze viață. Și aceasta este, fără doar și poate, o dovadă cît se poate de concludentă a măiestriei sale literare, adăpată la izvorul nesecat al realismului socialist.

Eroii romanului sînt oameni simpli, cu mari pasiuni interioare, cu firj aprinse, cu adînci sentimente, care întotdeauna prin comportarea lor îți dau impresia veridicității.

Valoarea social-artistică a romanului „Setea” îi dă dreptul să stea cu cîinst în rîndul celor mai apreciate opere realist-socialiste. Aceasta îmi întărește convingerea că romanul meriță pe deplin să fie distins cu Premiul de Stat.

GHEORGHE GOINA

Erou al Muncii Socialiste,
președintele G.A.C. „Viața Nouă”
din Sîntana, regiunea Crișana

PORNIND DE LA NIȘTE FILE DE CAIET

Lectorul cercului agrotehnic, inginerul Alexandru Niculescu, cercetează absorbit caietele cursanților. Spune că pentru dînsul, ca lector, operația asta pe care o face din imbold personal e un prilej de și mai mare apropiere de cei pe care îi învață agrotehnică, (colectiviști din Dragoș Vodă-Călărași). Cele ce urmează sînt ineseși impresiile personale ale inginerului:

„Am în față pagini întregi acoperite cu un scris migălos, dar îngrijit, deși nu neapărat caligrafic. Îmi recunosc în ele e-nunțurile pe care le-am rostit la tablă, transcrise corect de colectiviști. Dar mai vād pe alocuri și semne de întrebare, sublinieri și adnotări, ce țin desigur de subiectul lecției, dar totodată și de experiența proprie a fiecăruia dintre ei. Poți să nu ieși în seamă asta?”

De ce o fi scris, de pildă, așa de apăsător Petre Alexandru, șeful brigăzii a doua de cîmp: „...din calciu sau potasiu și alte elemente aflate în cenușă, se formează azotat de calciu sau potasiu?”... Anul trecut cenușa a intrat pentru prima oară în rol, în culturile gospodăriei. Parcă îl aud pe Petre Alexandru spunînd celor din brigadă: „Nu mai aruncați nici un pumn de cenușă din gospodărie. Strîngeți-o și aduceți-o pe terenul brigăzii. Cenușa ajută la formarea proteinelor” — le explica tot el.

CORNELIA DANEF — Cusă nouă (linogravură)
De la Expoziția anuală de Artă Plastică

Cenușa nu este totul, dar este o resursă de fertilizare. Au folosit-o așadar cei dinții colectiviști de la brigada a doua.

Marele „of” al lui Gheorghe Popescu, brigadierul de la „a patra”, este că el e în urma lui Petre Alexandru, cu care e de fapt vecin. „Nu-i nici mult mai tînăr ca mine și pot să spun că nu mă taie nici la plugărie. Școală am și eu și el”. Așa e. Pentru ei, ca brigadieri, multe din cele aflate aici nu sînt noi. Dar cum le-au folosit în practică, fiecare? Fapt este că acum producțiile celor două brigăzi sînt consemnate în darea de seamă și cu asta totul a căpătat valoare de document. Plusul de producție la sfecla de zahăr realizat de brigada lui Petre Alexandru, e în valoare de 24.000 lei. La floarea soarelui hectarul a produs la Alexandru cu 700 lei mai mult (au fost 55 de hectare). Se mai adaugă 60 hectare de griu cu respectiv 2.000 kg. la hectar la Petre Alexandru (semănătura a fost făcută în teren discuit, tăvălugit). La Popescu (1.700 kg. la ha.) griul semănat în teren bolovănos, s-a „descălțat” în primăvară. O vreme cei din brigada a patra au dat vina pe pămînt, apoi au spus că pinza freatică la „a doua” e la o palmă de suprafață. „Acolo, după cum se știe, scoți apa din fîntină cu cofa”. Asta e adevărat, însă numai parțial. Doar la sola de porumb e apa mai la îndemină. În realitate cauza este alta și azi o cunosc toți.

În primăvară colectiviștii din brigada lui Petre Alexandru au participat din plin la muncă. În acest timp o parte din oamenii lui Popescu lucrau la construirea caseilor. Cînd a izbucit să-i strîngă pe toți, griul se mărise și orice intervenție ar fi făcut mai multă pagubă. La lecție au intrat în mod obligatoriu în discuție și noțiunile de disciplină și organizare, fiindcă în agricultură se leagă toate din primăvară pînă-n toamnă ca verigile în lanț. Dacă brigada nu lucrează cu toate forțele ei, lucrarea întîrzie, procesele fizice și chimice din sol au altă desfășurare, cu alte efecte.

Evocările acestea le fac acum în fața unei însemnări din caietul lui Popescu. „Atenție mare la pregătirea terenului” — scrie el autocritic. Dar Petre Alexandru și-a impus acest imperativ mai devreme cu un an.

„Multora le-a plăcut metafora, des întrebunțată în agrotehnică, pe care au și însemnat-o: „o prașilă face cît o ploaie bună”. Cînd apelînd la statistică, le-am arătat că de pe un hectar neprășit se evaporă patru vagoane de apă într-o zi, au țistuit mirași. Știu că au fost printre ei și Dumitru Pișcu și Dumitru Mihalcea, din caietele cărora rețin citeva formulări. Ele se referă la subiectul: „Cum influențează lucrările solului însușirile lui fizice și biochimice”. Urmează notații care ar părea docte pentru un plugar. Dar m-am bucurat aflînd că ei știu de acum să le tra-

ducă în monedă măruntă la sol și, ca și ceilalți, să folosească pentru aceasta propria lor experiență de anul trecut”.

„Afinarea solului — (însemnarea lui Mihalcea) — favorizează dezvoltarea microorganismelor necesare procesului de germinație și creșterii normale a plantelor”. L-am întrebat odată de știința lui dinainte și a spus repede și rîzînd: „Păi dădeam o prașilă, o rariță și culegeam... sărăcie”.

„Săruri de sodiu, săruri potasice” — rețin fragmentar din scrisul ordonat al lui Dumitru Pișcu. Cînd le-am vorbit despre îngrășămînt mi-a mărturisit cu naivitate că n-a știut că în natură sînt atîtea săruri, că el nu s-a pomenit decît cu sarea de bucătărie. Dar Pișcu și alți 24 de oameni, o echipă întregă, au încasat cîte 500 lei anul trecut numai retribuție suplimentară pentru depășiri substanțiale de producție la toate culturile prașitoare. Ei sînt cei care au dibuit un depozit de mranită într-o groapă uitată de toți, la marginea comunei și au carat-o în grabă la cîmp. De ce însă în același timp, la Gheorghe Nicolae n-au fost depășiri și, ca urmare, nici recompense? Explică Pișcu: „Eu lucrez alături și i-am văzut. Au făcut prașila în grabă, lăsînd în urma sapei gropi. Asta mărește suprafața de evaporare a apei. Tot în grabă au și rariț și la repezeală au tăiat din plantele viguroase. Cum să iasă din asta sporuri de producție?”

De Mihalcea, de Pișcu, ca și de Teodor Căpățînă de la grădină, cel care mi-a dezvelit așa de frumos ideea permanentei echipelor și brigăzilor, știu bine că nu se limitează numai la manual. Știu că s-au dus la bibliotecă cu peticuțele pe care au însemnat titlurile broșurilor recomandate. Că au fost primiți aici cu stîmă care se cuvine unor învățăcei atît de serioși și li s-au întocmit pe loc liste bibliografice...

„N-am măsurat cît timp îmi ia cercetatul caietelor de studiu. Dar e un lucru care mă încîntă. Descopăr de fiecare dată, pornind de aici, că ființa atît de complexă a colectivistului cursant intrunește azi în ea și inteligență și sete de cunoaștere și simț critic față de tot ce e încă retrograd.

Fiecare lecție e pentru mine un examen al răspunderii, dar și al abilității pedagogice. Mă pregătesc întotdeauna cu grijă. Și cu toate acestea, de cîte ori mă întîlnesc cu ei tot mai mă încercă un pic de sfială...”

Pt. conf. V. TOSO

P.S. Mai sînt totuși lectori (numele unor nora au fost menționate la timp în paginile revistei) care fac expunerii superficiale, necorespunzătoare, expediindu-și astfel nobila sarcină încredințată.

Le recomandăm să reflecteze asupra rîndurilor de față.

Scrisoare

Cîndva-mi scriai ce gînduri te apăsă
Scrisoarea ta avea un gust amar,
îmi aprindea durerile de-acasă
și anotimpuri fără de flori.

O inimă de un jungher străpunsă
îți deslușeam în fiecare rînd,
o doină izvorîndă dintr-o frunză
ducea prin vad argintul tremurînd.

Să nu știi ce-o să ai de prînz în liniș
să nu știi unde-i traiul mai ușor
și să te simți în toată truda singur,
să n-ai alături umăr, ajutor.

Desfășuraț se-nfînde timpu-n față,
și inima scrisorii-îlta azi:
s-au dus din sat zăpoarele de gheață
sînt nuferi albi în limpedele iaz.

Partidul tinerețe-aduse-n inimă,
cîmpia î-i ocean, iar rodul greu
și nu te temi în munca ta de nimeni
și umăr lîngă umăr urci mereu.

GH. D. V

povestire de Al. Strachină
desene de Gion Mihail

Era după sărbătorile de iarnă. De o săptămî-nă se lăsase ger și viforîniță. Lihniți de foame, lupii dădeau tîrcoale satului ziua în amiaza mare... Noaptea veneau pînă la gospodărie.

Noi eram încă la început, tocmai făceam darea de seamă pentru cel de-al doilea an pe care îl încheiam de la ființare și era greu cu îngrijitorii de la fermă că lipseau pe capete. Le era greu să iasă din casă de la căldurică și să vină cu noaptea în cap la gospodărie, să facă rîndul la vaci, la porci, la oi. Unii trebuiau să rupă nămeții cale de un kilometru, că stăteau departe de casa. Jos, nămeții pînă la brîu, sus viscolul te scuipa în obraz. Știam că le este greu, dar nici nouă nu ne era ușor.

Vitele trebuiau mulse, hrănite, adăpate, porcilor le trebuia mîncare, cineva trebuia să facă toate astea. La cine să te duci, pe cine să scoți din casă pe așa vreme năpraznică?

Timofte i-a mobilizat pe toți membrii de partid — vroce șase la număr — printre care și pe mine.

— Hai, Pavele, lasă condeiul, că nu-i chip! — mi-a zis el.

— Și darea de seamă, ce fac cu ea?

— O faci mîine! O faci cînd o fi vreme bună. M-am dus, că trebuia să mă duc!

Cel mai greu din toate era de străbătut drumul din sat pînă la gospodărie. Nu eram depar-

te cu gospodăria de sat, dar era o porțiune de cîmp golașă, unde vîntul te dădea jos, te trîntea la pămînt și te-acoperea cu zăpadă cît ai zice pește.

Pe aici nimeni nu se încumeta să meargă de unul singur. Ne adunam în grupuri de patru, cinci și ne luam și topoarele cu noi, că nu era mare lucru să ne iasă o haită de lupi în cale.

Țin minte că, într-o zi, încă de dimineață s-a adunat atîta lume în sediu, că n-aveai unde arunca un muc de țigară. Dar nici țigări nu mai aveam. Pe ale noastre le fumam, iar din sat nu mai îndrăznea nimeni să vină. Așteptam să se facă seara și să se ostoiască vremea. Dar vîntul parcă știa că nu avem țigări și că ne era foame și lungea ziua la nesfîrșit. Doamne, tare lungă a mai fost ziua aceea. Isprăvisem toate glumele, toate veștile din lume și ca să ne trecă uritul ne-am pus la povești. Ca un făcut, toate poveștile care ne veneau în minte atunci, aveau cîte un ospăț mare la început, la mijloc sau la coadă. Și cum venea vorba de ospăț, se ducea dracului povestea, că musai se găsea un curios care să întrebă:

— Ce mîncau, bre?

Fiecare își aducea aminte de ce avea acasă, dar de dus tot nu se ducea nimeni nici măcar pentru el, cu toate că-i era foame. A încercat Timofte în cele din urmă, și s-a făcut de rușine.

După vreo jumătate de oră s-a întors albit de nămeți și cu țurțuri de gheață în mustață.

— Ai adus ceva? îl întreb eu.

— Am adus pe naiba, că era să mă rătăcesc. Nu se vede nici drum, nici casă. Tîmpită vreme!

Pentru asta, pentru treaba începută și nedusă pînă la capăt, ceilalți l-au pedepsit crunt. Mai în glumă, mai în serios, au tăbărit pe el, chipurile, să-i ajute la smuls țurțuri de gheață din mustați și l-au văduvit de citeva fire. Timofte rîdea și zicea că-l părăsește nevasta dacă se duce acasă cu mustața prașită.

Pe urmă, și-a amintit de-o întîmplare hazlie cu unul care își făcea mustața cu drotul, ca să fie creată... Ascultîndu-l, noi ne tăvăleam de ris.

Cînd ne era hazul mai mare, numai ce vād că se deschide ușa și o mogildeață de om, ca o arătare, intră cu spatele. Intră, închide ușa și începe să se scuture de zăpadă, cu tot corpul, să se șteargă pe picioare, cum facem toți la noi acasă.

Ne uitam la mogildeața aceea și, la început, am crezut că-i o femeie borfoasă care s-a rătăcit și a intrat și ea la prima așezare omenească întîlnită în cale. Dar nu, nu era femeie, căci avea cușmă și peste cușmă era îmbrobodită cu un șal muieresc. Avea mustați. Era un om străin la prima vedere. M-am apropiat de el și m-am uitat în ochii lui. Ochiu îi rideau. Îi jucau în lacrimi și-i rideau.

— Tu ești, mă Ilie? — îl întreb eu nehotărît.

— Îh! răspunde el mutește și își desface poala sumanului.

Mă uit la el și vād că de gît îi atîrna o trais-tă burdușită cu ceva greu.

— Mm! Mm! mirie Ilie ceva și-mi face niște semne pe care eu nu le înțelegeam.

— Zice să-i iei traista, Pavele! Îmi traduce Timofte limbajul miinilor lui Ilie.

I-am luat-o și, cum i-am luat-o am simțit că mă gîdilă pe la nas un miros acruț de pîine proaspătă, amestecat cu iz crud de usturoi.

Ilie îmi face semne să vād ce-i acolo și asta am înțeles-o pe dată că eram și eu curios să vād ce era în traistă.

Nu mică ne-a fost mirarea la toți cînd am dat peste o cunună de usturoi, două pîini calde și moi și o halcă groasă de slănină afumată de vreo trei chile greutate.

Ne uitam la toate prin gînd nu ne trece. Erau ale lui Ilie Țarc și ușa de cel mai săr-vastă beteașă și o ca-

În încăpere se lăsă nici unul dintre noi. Ne uitam la Ilie. Stăt pe picioare și începuse zboare, din mîini. Mîi-țepenite pe lîngă trup erau niște lemne în r-

— Ai înghețat, mă simt cum îmi urcă un lasă să vorbesc. Ilie

Ca la comandă, au să-l frece cu zăpadă pîncheieturi. I-au făcut ce nu trebuia, numai mișcare, să nu-l părăvieaț din el.

— Oleacă de rachiu cineva.

N-aveam rachiu.

Încudat, Timofte a grajd, a muls în grajd doniță să bea, deschizînd turnat pe gît, și i-a și-a mai revenit. Pe upe-un scaun să se odîde sobă.

— Vrei o țigară? îl

— Am! a zis Ilie. Ș

cînd am auzit ghiersul jît, parcă s-a făcut l

— E bine că ai, i-an de dimineață ducem d

— Am și țigări! și-început să se caute pducîndu-și aminte de c

uitat mirat la noi.

— Nu vă ospătați? undă părelnică de du

foame?

Am început să riden s-a dezlegat pe dată și a ris și el.

— N-am crezut că s înveselit — că mai adu nu era mare lucru! Ar

ARNA IN GOSPODARIE

Comuna Ștefănești, raionul Pitești, ter-
arată multe grade sub zero.
la gerului și a unei tradiții de veacuri
pe oameni la gura sobei — comuna
viață care nu se deosebește cu mult
notimpuri.

șiștii muncesc, învață, participă activ
obștească și se distrează după ziua de
le-a adus încă o satisfacție.

re oprești la gospodăria colectivă, te
oina o activitate vie, într-o atmosferă
vară autentică. Răsadnițele își etalează
ele de un verde proaspăt și reconfor-
ei, salată verde, pălăgele roșii... Mâini
grijului asigură tinerelor plante toate
de care au nevoie pentru o dezvolt-
nală (fotografia 1).

șiștii știu multe despre cultivarea tru-
t. Dar tot atât de bine știu că mai
multe, foarte multe lucruri folositoare
ie învățate. Așa se face că pe mulți din-
poși întâlni după o zi de muncă în sala
cultural. Înarmați de această dată cu
cioane și... foarte multă atenție (foto-
) ei ascultă pe inginerul agronom
Prohnm, care le vorbește despre hră-
ntelor legumicole.

interesantă și originală o constituie
lecții prezența permanentă a biblio-
olul ei începe abia după ce a termi-
ul. Ea anunță după fiecare expunere,
broșurile din bibliotecă, prin care au-
oate aprofunda problemele tratate. Și

curșanții nu evită niciodată biblioteca ce are
o atîț de inimoasă conducătoare.

Ajunși aci trebuie să consemnăm faptul că
și la Ștefănești se fac pregătiri pentru tradi-
ționala „Lună a cărții la sate”. De curind a
fost deschisă o librărie; la bibliotecă au fost
amenajate standuri și expoziții de cărți recent
apărute și se muncеște cu spor pentru organi-
zarea mai multor manifestări ce au drept scop
popularizarea cărții.

O bună activitate au înscris pe acest tărîm
și cele 30 cercuri de citit care funcționează în
comună. Adunați la cercul din circumscripția
nr. 24, peste 20 de colectivști ascultă lectura
broșurii „Terasarea dealurilor pentru cultura
viței de vie” (fotografia 3). Și broșura nu a fost
aleasă întâmplător. Conducătoarea cercului —
profesoara Elena Stanciu — a pornit de la fap-
tul că în anul 1963 colectivștii din Ștefănești
au înscris în planul lor și amenajarea a 10 ha
pentru cultura viței de vie.

Și în această comună cetățenii sint preocu-
pați de alegerile de deputați în sfaturile popu-
lare. Aproape toți au participat la adunarea
populară în care au făcut propuneri de candi-
dați și au discutat cu interes cele mai arză-
toare probleme gospodărești: electrificarea sa-
tului, pietruirea șoselei, repararea unor poduri,
infrumusețarea comunei și cîte altele.

La casa alegătorului, comisia electorală se în-
trunește cu regularitate (fotografia 4) pentru
a analiza situația lucrărilor prevăzute în plan,
precum și problemele ce se ivesc în desfășura-
rea muncii ei.

acestea și nici
ingem de ele.
toată lumea îl
sat, cu o ne-

surdă, pe care
ea s-o frîngă.
șă, se scutura
parcă vroia să
au drepte, în-
unt, de parcă
nanului.

întreb eu și
ej, care nu mă
a ochi.

să-l dezbrace,
îndoaie pe la
ce trebuia și
m singele în
va bruma de

avea! a spus

înă la primul
i-am dat din
ta gura. I-am
Pe loc parcă
silit să stea
mai departe

is vorba asta,
de om necă-
ăpere.

guind, că noi
țigară!
ie spusa și a
e. Deodată, a-
s capul și s-a

ebat el cu o
s. — Nu vi-i

n hohote. Ni
ne-a înțeles

— a zis el
ne, două, că

Nu ne-am lăsat rugați și am tăiat piinile în
feli, iar slănina am hăcuit-o în bucățele mă-
runte. Alții au curățat usturoiul și abia după
ce toate au fost rînduite pe niște ziare, ne-am
așezat la masă. Înghesuți ca albinele în stup,
ne-am strîns în jurul biroului meu și al mesei
de ședințe a consiliului de conducere și ne-am
ospătat. Vorba povestitorilor: am făcut masă
lungă și ospăț pe tihnite. Eu unul am îmbucat
numai de cîteva ori, alții poate și mai puțin,
dar ne-a mers la inimă. După ce Ilie ne-a mai
dat și cîte o țigară și am fumăt-o și pe aceea,
să-mi fi dat cineva toate bunătățile de pe lu-
mea asta că nu m-aș fi atins de ele nici să
mă tai.

Cînd ne-am sculat de la masă, i-am mulțumit
din toată inima lui Ilie. I-am mulțumit pe rînd,
ca niște copii, ca să ni se audă glasul.

Ilie stătea ca și mai înainte, tot pe scaun și
părea tare incurcat.

— Dacă știam că sînteți atîția, mai aduceam
cîteva piini, a zis el, că nu era mare lucru!
Nevastă-mea o făcut azi un cuptor.

— Da' slănină de unde ai? I-a întreat nu
știu cine.

— Am și slănină că am tăiat un porculeț de
vreo două sute de chile... Am de toate, nu mă
mai plîng!

— Da' cum ai putut veni? I-a întreat Ti-
mofte înciudat că el s-a dat bătut în fața vi-
fornitei.

— D-apoi cum? s-a întreat și Ilie nedume-
rit. — Am venit. Mi-am zis că v-o fi foame și
am venit, hai-hai, hai-hai... Mă temeam numai
să nu înghețe piinea, că e oleacă de geruleț.
— Este, este! a zis Timofte grăbit, avem o
iarnă bună!

Pe urmă, multă vreme n-a mai scos nimeni
o vorbă. Ne stăruia încă pe limbă gustul acri-
șor al piinii calde adusă de Ilie și vroiam să-l
înghîțim tot în noi, să rămînă acolo pentru
toată viața.

Afară vîntul urla ca turbat pe la ferești.
U-u-u-u! făcea vîntul de parcă lupii ar fi dat
buzna în curtea gospodăriei.

Pe nesimțite, întunericul își cernea apele ce-
nușii. Era timpul să facem rîndul la vite pe

noapte. Am ieșit din sediu și ne-am apucat de
treabă. Nu ne mai păsa de frig, iar viscolului
i-am scuipat noi în obraz. Ilie era și el în e-
chipa noastră. În grajd, Timofte și-a făcut de
lucru pe lîngă mine și mi-a șoptit surd, ca o
amenințare:

— Să te pună dracul să nu treci întimpla-
rea de azi în darea de seamă!

Am trecut-o, cum era să n-o trec? Și cred
că n-o să uităm nici o dată ospățul de atunci
după cel de-al doilea an de muncă de la fiin-
țarea gospodăriei.

ALEXANDR SERAFIMOVICI

S-a împlinit, la 19 ianuarie a. c., un veac de la nașterea scriitorului sovietic Alexandr Serafimovici — unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai literaturii socialiste militante. Amintirea lui este deosebit de scumpă luptătorilor pentru libertatea omenirii din lumea întreagă pentru că Serafimovici aparține acelei categorii de scriitori care nu concepeau creația literară altfel decât în slujba înaltelor aspirații ale vremii noastre.

Născut în 1863, debutând ca scriitor în penultimul deceniu al veacului trecut, desfășurând cel puțin jumătate din activitatea sa literară pînă la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, intrat în 1918 în Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, Serafimovici a fost toată viața un scriitor-ostaș, înregimentat în marea armată a luptătorilor pentru victoria socialismului. Nici chiar în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei Sovietice, cînd Serafimovici avea peste 80 de ani, el n-a părăsit baricada. A devenit corespondent de front și prin schițele și articolele sale însușea pe soldați în lupta lor dreaptă pentru zdrobirea fascismului.

Născut într-o familie de cazaci săraci, a copilărit în mizerie și cu greu a putut termina liceul, trebuind să învețe și în același timp să-și câștige existența. Venind la Petersburg pentru a urma cursurile universității, s-a apropiat de cercurile revoluționare. Printre alții, s-a împrietenit cu Alexandr Ulianov, fratele mai mare al lui Vladimir Ilici Lenin. Cînd Alexandr Ulianov a fost condamnat la moarte, Serafimovici a scris un manifest de protest, pentru care s-a văzut deportat. În surghiun a început să facă literatură.

În povestirile scrise înainte de revoluție, Serafimovici înfățișează viața grea a celor nevoiași, muncitori și țărani. Descriind în culori sumbre mizeria, ignoranța și sălbăticia la care burghezia și moșierimea rusă îi condamnă pe toți truditarii, Serafimovici chema opinia publică progresistă să protesteze împotriva fărădelegilor și abuzurilor. Totodată, el arăta cum din mizerie și exploatare, izbucnea revolta. Cele mai frumoase nuvele ale acestei perioade evocă eroicele lupte ale muncitorilor Moscovei în zilele insurecției armate din decembrie 1905.

După victoria vremelnică a țarismului, cînd mulți scriitori sovăietnici se lepădau de simpatiile lor revoluționare, Serafimovici a continuat să publice lu-

crări demascatoare. În 1909, apare nuvela sa „Nisipuri” remarcată și de Tolstoi. Aici, ca și în multe alte lucrări, autorul subliniază cum setea de bani schilodește sufletul omului. De mare răsunet s-a bucurat și romanul „Orașul în stepă”. Dînd ca exemplu viața chiburului și cămătarului Zaharka Koroev, Serafimovici arată în acest roman cum toate marile averi de atunci se adunau prin jafuri, crime, înșelăciuni. Bogătanul apare ca o lipitoare ce sughe sudoarea, averea și singele oamenilor... sughe și se îngrașă, se îngrașă mereu. Dar puterea lui e mare numai atîta timp cît oamenii i se supun... În fața revoltei năpraznice a muncitorilor, Koroev rămîne neputincios...

În anii războiului imperialist (1914—1917), Serafimovici nu cedează presiunilor șovine, ci, alături de M. Gorki, demască războiul nedrept, scoțînd la iveală mizeria pe care acesta o semăna în casele oamenilor.

În 1917, încă înainte de Octombrie, Serafimovici s-a alăturat bolșevicilor, colaborînd la zărele și revistele bolșevice, din care cauză și-a atras ura scriitorilor reacționari, ceea ce însă nu l-a intimidat ci, dimpotrivă, l-a îndrîjit. Îndată ce a început războiul civil, Serafimovici a plecat pe front, cutreierînd Rusia. Putea fi întîlnit peste tot unde situația era mai grea, trimițînd „Pravdei” și altor ziare corespondențe încurajatoare. Serafimovici nu ocolea greutățile sau greșelile, ochiul său pătrunzător, de scriitor legat de clasa muncitoare, sesizînd cum din haosul aparent, din mijlocul ruinelor și al dezorganizării se înălțau primele schele ale socialismului. Devotamentul și spiritul de abnegație al comuniștilor, curajul ostașilor roșii, inițiativa maselor, primele duminici de muncă voluntară, începuturile timide ale reconstrucției încă în toiul războiului, și iarăși lupta grea, anevoioasă, dar plină de grandioasă sacrificiului pentru o cauză dreaptă — iată principalele teme și subiecte ale schițelor și reportajelor din anii războiului civil, care au fost adunate mai tîrziu de scriitor în volumul „Revoluția. Pe front și în spatele frontului”.

Tot pe baza materialului adunat din participarea nemijlocită la evenimintele istorice, a alcătuit Serafimovici și cea mai de seamă operă a sa, celebrul roman „Torentul de fier”, închinat eroismului „Armatei din Taman”.

În anii construcției pașnice a socialismului, pînă la cel de-al doilea război

mondial, Serafimovici a militat neostentat, împreună cu M. Gorki și alți scriitori fruntași, pentru orientarea literaturii pe făgașul realismului socialist. Deși destul de bătrîn, el a publicat în acei ani numeroase schițe, povestiri și nuvele din care parcă țîșnește în valuri inițiativa creatoare a maselor. Citînd lucrările lui Serafimovici, vezi cum se înnoiește țara, cum stepa monotonă de altădată se umple de freamătul muncii și de cîntec, și cum, sub conducerea partidului, educați de partid, cresc oamenii noi ai epocii socialiste. Serafimovici nădăjduia să adune imensul material prelucrat astfel într-un mare roman despre începuturile colectivizării în ținutul Donului. Din păcate, războiul l-a împiedicat să-și desăvîrșească planul. Dar nu l-a oprit să scrie. A ținut condeii în mînă literalmente pînă în ultima clipă a vieții, cînd, în 1949, s-a stins din viață în vîrstă de 86 de ani.

Cea mai cunoscută lucrare a lui Serafimovici, tradusă de cîteva ori în romînește, este romanul „Torentul de fier”. De fapt, e o scurtă epopee, la temelia căreia stă un fapt istoric. În 1918, o parte a Armatei Roșii, așa-numita „Armata din Taman” a fost izolată de grosul trupelor sovietice prin răscoala contrarevoluționară din Cuban. Răzmerița, extinsă asupra întregii regiuni căzăcești, nu lăsa Armatei din Taman nici o speranță de a răzbate prin stepă. Situația armatei era în aparență fără ieșire: într-o parte stihia dușmănoasă, în fața munții, în spate marea. Se părea că oamenii nu le-a rămas decât să-și aștepte resemnați sfîrșitul. A cădea în mîna contrarevoluționarilor, însemna atunci moarte sigură. Și totuși — cea mai mare parte a Armatei din Taman a scăpat. Unitățile s-au strecurat sub poalele munților în lungul țărului mării, au înfruntat vitejește tunurile navelor intervenționiste germane și, ajungînd în spatele munților Caucaz, i-au traversat înapoi, dînd peste cap tot felul de „garnizoane” ale contrarevoluționarilor. Astfel, istovită, flămînzită, îmbrăcată în zdrențe, dar neînfrîntă, armata pe care toată lumea — și dușmanii și prietenii — o credeau încercuită și sortită pieririi, a căzut ea în spatele vrăjmașului, nimicînd unitățile de elită ale albilor. Această nemaiîntîlnită faptă de arme o povestește Serafimovici în „Torentul de fier”.

Povestirea n-are eroi în sensul obișnuit al cuvîntului. Eroii ei este o ar-

mată întregă — mai mult — tot poporul, pentru că țărani săraci și meseriași în haine militare s-au retras cu familiile lor, cu vitele și cu tot ce se putea încărcă într-o căruță. La cîte un popas, se puteau vedea scutece și zdrențe uscîndu-se pe o frînghie întinsă între două baionete și cîte un leagăn de copil atîrnat de o țevă de tun. Masa aceasta de oameni, strînși laolaltă aproape întimplător, era la început anarhică, răscolită de porniri pătimașe, incapabilă de acțiune. Dar, în fața primejdiei, însufleții de exemplul comuniștilor, oamenii s-au redresat, și-au ales un comandant — pe comunistul Kojuh, fost ofițer, dar și el fiu de țaran sărac. Deosebit de elocvent descrie Serafimovici cum, în toiul luptei, trecînd prin greutăți supraomenești, o masă de oameni, aproape o gloată, se transformă într-o armată oțelită, cu o disciplină de fier. Acesta este de altfel și sensul simbolic al titlului — torentul de fier: cînd pe oameni îi leagă voința necîntită de a învinge, ei devin de nebiruit. Astfel a reușit Serafimovici să includă într-un episod izolat semnificația luptelor pentru apărarea Revoluției. Cînd alții, sprijiniți de forța armată a 14 puteri imperialiste, au atacat ținutul sovietic, Armata Roșie era încă slabă, abia se organiza, nu avea experiență, muniții, cadre de comandanți. Educată de partid, a învins totuși, pentru că avea de partea ei dragostea poporului și credința fierbinte în dreapta cauzei comunismului.

Alexandr Serafimovici a intrat în rîndul celor mai iubii scriitori sovietici tocmai pentru că a știut să toarne în imagini pline de frumusețe acest adevăr. Pentru aceasta îl prețuia în mod deosebit și partidul comuniștilor. Cînd, în anul 1920, Serafimovici a primit o grea lovitură prin pierderea pe front a unicului său fiu, Lenin i-a adresat în numele tuturor tovarășilor de luptă o scrisoare de îmbărbătare: „Îmi pare nespuse de rău — scria Lenin — că nu am reușit să-mi realizez dorința de a te vedea mai des și de a te cunoaște mai îndeaproape. Dar operele dumitale și cele relatate de sora mea mi-au inspirat o mare simpatie pentru dumneata și aș dori mult să-ți spun cît e de trebuincioasă acum muncitorilor și nouă tuturor munca dumitale și cît de necesară îți este acum țaria de suflet ca să-ți învingi durerea și să-ți impui să te întorci la munca dumitale”.

Întreaga activitate literară a lui Serafimovici ne învață: un comunist nu se vîicărește în fața greutăților ci își încordează puterile și învinge. Iată de ce cărțile lui Serafimovici nu pot lîngi de pe masa unui luptător.

M. NOVICOV

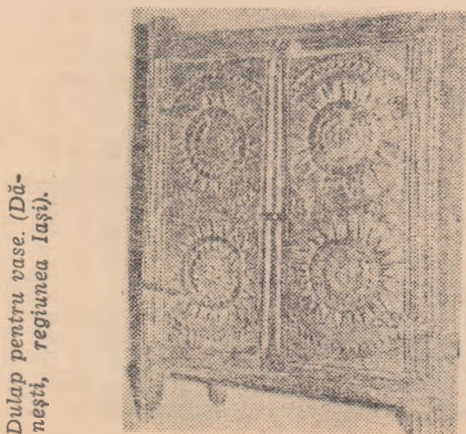
Acolo unde burghezia își instalase prefectura și tribunalul, acolo unde oamenii muncii erau judecați după principiile arhicunoscute ale zeiței „dreptății”, zeiță care era legată la ochi, chipurile, pentru a semnifica nepărtinirea, acolo unde domnea întunericul, a pătruns în zilele noastre lumina orbitoare, lumina adevărului, lumină pentru cei odinioară oropsiți. Acolo am întîlnit acum cu totul altfel de oameni, bine îmbrăcați și voioși, cutreierînd minunatele săli, cuprinși cu toții de o sete nestăvilită, setea de a cunoaște.

Țărani și muncitori de pe plaiurile moldovene și de pe celelalte plaiuri ale țării vin aici cu miile, cu sutele de mii chiar spre a vedea tezaurele artistice și culturale făurite de strămoși.

Semn al transformărilor revoluționare înfăptuite în patria noastră este și acest lăcaș, adevărat Palat al luminii, uriaș complex unde-și au sediul cele mai mari muzee moldovene: de istorie, științele naturii, de artă plastică, politehnic și etnografic. „Vizitînd Iașul, nu uita să treci și pe la Palatul Culturii, căci nu vei regreta timpul pierdut” — îmi spusese mai demult un amic, ieșean de origine. Și la prima ocazie ne-am conformat trecînd pragul monumentalei clădiri încadrată de măreața statuie a lui Ștefan cel Mare.

Comoara de pe deal

În sălile Muzeului de istorie a Moldovei am văzut un tezaur găsit de un grup de țărani din satul

Dulap pentru vase. (Dănești, regiunea Iași).

Vizitînd muzeele patriei

UN PALAT AL LUMINII

Băiceni, raionul Pașcani. Voind să aflăm cîteva amănunte asupra acestei importante descoperiri ne-am adresat directorului muzeului, prof. univ. Petrescu-Dimbovița, care ne-a relatat următoarele.

Era pe înserate. După o ploaie torențială, tractoriștii arau o fișie de teren aflată pe dealul dintre satele Băiceni și vestita așezare primitivă de la Cucuteni. Deodată, unul din sătenii ce mergeau în urma tractoarelor a observat diverse bucăți strălucitoare printre bulgării negri de pămînt. S-a apropiat, a ridicat o bucată de metal și apoi a aruncat-o cît colo spunînd celorlalți că era un fier ruginit. Țăranul Alexandru Beceru, care mai lucrase la șantierul arheologic din apropiere n-a ținut însă seama de observația consăteanului și luînd o altă bucată de metal s-a dus lingă farul tractorului. La lumina puternică a acestuia el a observat că metalul este galben și are sculptat pe el diverse desene. Atunci le-a spus celorlalți să adune toate bucățile de metal și să-l aștepte, căci se duce să-i înștiințeze pe cercetătorii de la Cucuteni. Așa a ajuns acest tezaur în posesia noastră. Și acum să vă spun cîteva cuvinte despre importanța lui. După cum vedeți este vorba de fragmente dintr-un coif de aur masiv decorat cu grifoni — lei cu aripi — iar aici, în centru, se vede un personaj stînd pe un jilț. Dar în afară de coif s-au găsit nenumărate obiecte de podobe printre care și o brățară răsucită în spirală și grea de jumătate kilogram. Piesele acestea sînt de o rară frumusețe, iar motivele lor decorative reflectă cultura înaintată a popoarelor care au trăit acum 2300 de ani prin aceste locuri. După toate probabilitățile ne aflăm în fața coifului de aur al unui conducător localnic și avînd în vedere greutatea tezaurului găsit — 4 kg — acesta se poate compara cu vestita Cloșcă cu puți de aur.

Muzeul tehnicii moldovene

Un alt muzeu deosebit de interesant este Muzeul etnografic. Acesta cuprinde 9 săli din Palatul Culturii și aici am văzut o adevărată istorie a tehnicii

moldovene de-a lungul veacurilor. Iată o uriașă presă de ulei, care la sfîrșitul secolului XIX a fost construită în aer liber. Formată din trunchi de stejar presa este înaltă de 3 metri și lungă de 10 și a fost adusă de la Ruginoaș. Dincolo zărim un tip primitiv de sfup, așa-numitele buduroaie pentru creșterea albinelor, știubea pentru păstratul cerealelor și teascuri de lemn cu șuruburi pentru storsul strugurilor, vechi de 200 de ani.

Știați că pe vremuri — cu sute de ani în urmă — stofa de lînă se prelucra cu ajutorul pivei de bătut? Iată o pîuă de bătut sumanele, alături de unele de vînat și pescuit, tipare pentru presat cașul, aduse din Vrancea, pluguri de lemn din Valea Bistriței precum și ciocane pentru zdrobit semințele de dovleac.

Măiestria țăranilor moldoveni și a moldovenilor este vădită de atelierele de olărie, mobilierul fărănesc și portul popular, la care se adaugă mulțimea de covoare împodobite cu motive florale și geometrice multicolore.

Avînd circa 400 de obiecte serios selecționate, Muzeul etnografic al Moldovei atrage numeroși vizitatori din toate colțurile țării.

SIMION SĂVEANU

Cranium de mamut descoperit în regiunea Iași.

Cronica evenimentelor internaționale

Schimbul de mesaje dintre președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., N.S. Hrușciov și președintele S.U.A., J. Kennedy, în legătură cu problema încetării experiențelor cu arma nucleară a fost întâmpinat cu satisfacție de opinia publică mondială, care a văzut deschizându-se perspectiva încheierii unui acord reciproc acceptabil, după aproximativ patru ani și jumătate de tratative. Acceptarea de către Uniunea Sovietică a anumitor cereri formulate de puterile occidentale în cursul tratativilor ce au avut loc la Geneva în cadrul Comitetului celor 8 state impune ca și de partea cealaltă să se ea dovadă de realism și să se facă concesii orespunzătoare. Tratativele sovieto-americano-angleze care se desfășoară în momentul de față înt menite tocmai să găsească soluții pentru problemele aflate în suspensie și anume, stabilirea modalităților de control asupra experiențelor nucleare subterane. Cu toate că oamenii de știință au arătat că existența mijloacelor naționale de control este suficientă pentru depistarea oricărei eventuale încălcări, Uniunea Sovietică a ținut seama de punctul de vedere al puterilor occidentale, acceptând instalarea unor stații automate de înregistrare, așa-numitele „cutii negre”, în zonele unde au loc mai frecvent cutremure de pământ, în așa fel încât să se poată face o deosebire categorică între mișcărilor seismice și experiențele nucleare; acum ste rîndul S.U.A. să indice locurile unde urmează să fie amplasate pe teritoriul american „cutii negre”. De asemenea, Uniunea Sovietică a declarat de acord și cu așa-numita inspecție la fața locului cu condiția de a se lua măsuri ca aceste inspecții să nu depășească limite rezonabile și să nu fie făcute în scopul culegerii de date cu caracter de spionaj. Opinia publică mondială așteaptă cu interes ca tratativele în această problemă să dea rezultate pozitive.

Nu același lucru vor însă și cererile agresive care continuă să ridice piedici în calea rezolvării acestei probleme care ar însemna un pas înainte spre rezolvarea problemei mai complicate a dezarmării generale și totale.

În timp ce diplomații sovietici, americani și englezi stau de vorbă pentru a se pune capăt pentru totdeauna tuturor experiențelor nucleare, în cadrul blocului agresiv N.A.T.O. au loc discuții în legătură cu crearea așa-numitei „arme atomice multilaterale. Crearea acestei arme, adică înzestrarea comandamentului

N.A.T.O. cu armament atomic american, este cerută cu insistență de guvernul vest-german, care vede în acest proiect o posibilitate de a dispune — prin intermediul celor aproximativ 130 de generali vest-germani din comandamentul N.A.T.O. — de arma nucleară. Totodată autoritățile vest-germane — văzînd că S.U.A. și Anglia tărăgănează înarmarea atomică a N.A.T.O., punînd diferite condiții care să le aducă beneficii directe — nu disprețuiesc nici cîrdășia cu autoritățile franceze, a căror forță atomică, deși inferioară, este dezvoltată neținîndu-se seama de sacrificiile materiale impuse economiei franceze. Încheierea tratatului de colaborare franco-vest-german, semnat la 22 ianuarie de președintele de Gaulle și cancelarul Adenauer, reprezintă o nouă măsură agresivă de întărire a axei militare Paris-Bonn.

Acceptînd atît propunerea americană, cit și tratatul cu Franța, Bonnul nu a neglijat nici „sprijinul” ce l-ar putea primi din partea engleză: cînd ministrul de externe vest-german Schröder a fost în vizită la Londra, el a promis că guvernul său va sprijini punctul de vedere englez privitor la aderarea la Piața comună, în schimbul susținerii de către Anglia a cererilor vest-germane privitoare la înarmarea atomică.

Intrarea Angliei în Piața comună este susținută cu mult zel și de diplomația americană care încearcă crearea unui bloc economic vest-european cît mai larg, în care produsele americane să poată fi exportate în condiții mai avantajoase și asupra cărora să se exercite în mod ne stingherit dictatul S.U.A. prin intermediul Angliei.

Vrînd să impună o participare sporită la cursa înarmărilor a partenerilor vest-germani și totodată încercînd să impună legea cu privire la extinderea comerțului exterior, S.U.A. au găsit un nou pilon pe continentul european, și anume guvernul italian. Dezbaterile din parlamentul italian, în urma moțiunii prezentate de grupul parlamentar comunist, au scos în evidență nemulțumirea opiniei publice împotriva supunerii Italiei față de pretențiile americane și primejdia pe care o implică prezența în porturile italiene a submarinelor cu rachete „Polaris” la bord.

Contradicțiile dintre puterile occidentale, care se manifestă cu putere, la ora actuală, sînt o manifestare a crizei politicii de pe poziții de forță care se împotmolește inevitabil în dificultăți din ce în ce mai mari.

Z. FLOREA

În ultimul timp, în Franța s-au înmulțit manifestațiile studenților, exprimînd protestul tineretului studios împotriva politicii guvernului lui de Gaulle în domeniul învățămîntului. La una din aceste manifestații, studenții s-au strîns în gara Saint Lazare, culcîndu-se pe podea. Ei au cerut sporirea alocațiilor pentru nevoile învățămîntului superior, deschiderea de noi cămine etc.

„Ruda săracă” a economiei occidentale

Un strălucit om de știință francez, Alain Bombard, unul din acei savanți care și-au închinat toată viața cercetărilor științifice în slujba omenirii, a încercat să-și pună capăt zilelor. Explicînd acest act de disperare într-o scrisoare pe care a lăsat-o, Bombard arăta că viața lui și-a pierdut orice sens deoarece nu-și poate continua cercetările din cauza lipsei de fonduri și a datoriei la care a fost silit să recurgă.

Alain Bombard a cercetat mai cu seamă rezistența organismului omenesc în condițiile naufragiului: a verificat experiențele chiar pe propria persoană petrecînd un număr mare de zile pe o plută, în mijlocul oceanului, fără alimente. Asemenea cercetări, însă, nu pot aduce profit, deci au fost neinteresante pentru trusturi, neinteresante pentru guvernanți. În ce direcție se îndreaptă interesul acestora se poate vedea lesne din bugetul pe marginea căruia se duc acum discuții în Adunarea Națională a Franței. Sumele prevăzute pentru cercetări științifice au scăzut față de anii precedenți cu 206,3 milioane franci. Au scăzut, de asemenea, și alocațiile pentru învățămînt. În același timp, pentru înarmare au fost prevăzute sume mult majore. Cheltuielile destinate scopurilor militare se ridică la aproape un sfert din totalul cheltuielilor bugetare (nepunînd la socoteală creditele militare camuflate). Dar din fondurile și așa ciuntite, destinate cercetărilor științifice, 85 la sută sînt de fapt rezervate pentru cercetări militare. În asemenea condiții nu-i de mirare că ziarul „Les Echos” scria nu de mult: „Educația națională rămîne ruda săracă a economiei noastre” (franceze n.a.).

„Ruda” aceasta săracă, educația națională, duce într-adevăr o existență jalnică în lumea occidentală, la periferia unor bugete în a căror alcătuire cuvîntul hotărîtor îl au fabricanții de arme. Franța nu este o excepție. Pentru prima dată în istoria S.U.A., de pildă, bugetul pe viitorul an fiscal (care începe la 1 iulie) se apropie de 100 miliarde dolari, cu 5 miliarde dolari mai mult decît în anul precedent. Acest plus va fi cheltuit în întregime în scopuri militare. Pentru nevoile învățămîntului nu s-au găsit însă fonduri. Situația învățămîntului în S.U.A. ilustrează și ea faptul că acolo unde fabricanții de arme au cuvîntul, educația, cultura în general, joacă rolul unei „rude” sărace. La începutul anului școlar 1962-63 în școlile publice din S.U.A. s-a simțit lipsa a 121.000 săli de clasă. Un număr de 1.700.000 copii americani învață în încăperi insalubre sau neadecvate pentru învățatură. Într-un articol intitulat „Școala americană” revista vest-germană „Die andere Zeitung” pune față-n față situația jalnică existentă în domeniul învățămîntului în S.U.A. cu grija și atenția care se acordă educației, culturii, pregătirii tinerei generații în U.R.S.S. Revînd faptul că în U.R.S.S. cheltuielile pentru învățămînt, alocate din venitul național, sînt de aproape trei ori mai mari decît în S.U.A., revista subliniază totodată diferențierea de clasă care se practică în școlile din S.U.A. „Pentru copiii americani nici nu se pune problema folosirii egale a posibilităților de învățămînt fără a ține seama de pungile părinților... Pentru copiii săracilor există o grijă mult mai mică decît pentru odraslele claselor mijlocii și suspușe” — scrie revista. Autorul relevă însă și alte aspecte din școlile americane, cum ar fi situația grea a cadrelor didactice care sînt foarte prost retribuite și mai cu seamă nivelul extrem de scăzut al instrucției școlare, în toate gradele de învățămînt.

Personalități marcante din domeniul învățămîntului din S.U.A. sînt nevoite să recunoască fără înconjur falimentul cultural al societății capitaliste, falimentul instrucției și educației publice. Viața impune ca unică soluție capabilă să aducă îmbunătățire în acest domeniu: încetarea cursei înarmărilor, înfăptuirea dezarmării generale și totale care ar lua de pe umerii popoarelor o povară uriașă și ar crea fonduri disponibile pentru satisfacerea nevoilor lor sociale și culturale. Este o soluție pentru care militează ferm țările lagărului socialist, toți oamenii iubitori de pace de pretutindeni.

E. ABRAHAM

UN CAZAN ÎN CLOCOT

Nemărginite sînt întinderile Braziliei, de-a lungul a mii de kilometri, din bazinul Amazonului, cel mai mare fluviu din lume, pînă la granița cu Uruguayul! Țara aceasta, care e cea mai mare din America de Sud, ocupă o suprafață de 8,5 milioane kilometri pătrați și are o populație de 75 milioane de oameni.

Cu toată dezvoltarea imensă din ultimii ani a industriei, baza economiei Braziliei continuă să rămînă agricultura. Majoritatea populației trăiește la sate. Țăranii sînt aceia care făuresc principala bogăție a țării, producția de export: cafea, cacao, bumbac, materii prime pentru industrie.

Rămășițe semifeudale

Dar țăranii brazilieni trăiesc de veacuri apăsați de nevoi. Ei muncesc pe pămînturile altora. Așa cum a arătat președintele republicii, Joao Goulart, din cele 12 milioane de agricultori brazilieni, 10 milioane lucrează pămînturi care nu le aparțin. În schimb în mic grup de proprietari lefiți aproape două treimi din totalul pămîntului, iar 60 de noșieri stăpînesc cîte 100.000 hectare și mai mult.

Cu sistemul agricol existent prezent, țăranii brazilieni nu au nici un interes să ridice nivelul agriculturii, fiindcă ei lucrează aproape pe degeaba pentru stăpînișii lor. Cît despre marii proprietari, aceștia exploatează pămîntul fără nîld, fără a folosi îngrășămintele și mașini în cantități necesare. Ei se îngrijesc nu-

mai să realizeze profituri mari de pe urma muncii ieftine a muncitorilor agricoli. Iată de ce în Brazilia culturile agricole dau recolte mici la hectar.

Pentru o reformă agrară

În Brazilia, mulți își dau de pe-acum seama că această stare de lucruri nu mai poate dăinui. Trebuie schimbată structura agrară, trebuie să se pună capăt latifundiilor, principala cauză a inapoiării agriculturii și a mizeriei, trebuie să se dea pămîntul celor care-l muncesc.

Întreaga populație țărănească cere o reformă agrară. Asupra ei insistă numeroși oameni de stat și militanți politici, militari superiori, reprezentanți ai tuturor păturilor populației.

La Congresul național (parlamentul) și la adunările legislative ale statelor republicii s-au și depus peste 300 de proiecte de reformă agrară. Problema reformei agrare a fost discutată în repetate rînduri în Congres și în sinul guvernului. Pentru studierea acestei probleme s-a constituit o comisie națională. Deocamdată, însă, nu s-a găsit o formulă acceptabilă de efectuare a unei reforme agrare.

Masele de țărani brazilieni luptă cu îndrăjire pentru pămînt. Fiecare acțiune a țăranilor are ca principală revendicare efectuarea unei reforme agrare. Țăranii sînt sprijiniți în această direcție de muncitori, studenți și intelectuali.

Satul brazilian e acum un cazan în clocot. Zone întinse au fost anul acesta arena unor înverșunate lupte armate

pentru pămînt. Înarmați cu seceri, sape și arme de foc, țăranii au cerut efectuarea reformei agrare, și au apărut pămînturile pe care le-au lucrat ani de zile și de pe care latifundiarii încercau să-i izgonească.

Această luptă a adus izbînzii semnificative. În Formosa (statul Goyaz) țăranii au obținut dreptul de a folosi pămîntul pentru care au luptat ani și ani de zile.

„Satul s-a transformat într-un depozit de pulbere” — astfel caracterizează, pe un ton iritat, situația din regiunile rurale ziarul reacționar „El Globo”.

Țăranii declară că dacă nu li se va da pămînt, va izbucni „o revoluție a secerii și sapei”. Lupta pentru pămînt, pentru efectuarea unei reforme agrare reunește azi milioane de țărani. În fruntea acestei lupte se află ligile țărănești, care au luat ființă abia de cîteva ani. În prezent ele reprezintă o forță care-i face pe latifundiar să tremure.

★

Țăranii din Brazilia participă tot mai activ la viața politică a țării și exercită asupra ei o influență serioasă. În cursul luptei care se dă, se întărește alianța dintre clasa muncitoare și țărănimă. Autoritățile țîn acum seama tot mai mult de organizațiile țărănești. Țăranii brazilieni sînt ferm hotărîți să-și înfăptuiască visul dintotdeauna: să capete pămînt.

M. ARTIUȘENKOV
(Din ziarul „Selskaia Jizni”)

CU HAZ SI CU TILC DIN SCRISORI

Epistolă

Către Oficiul P.T.T.R. nr. 4
Bacău

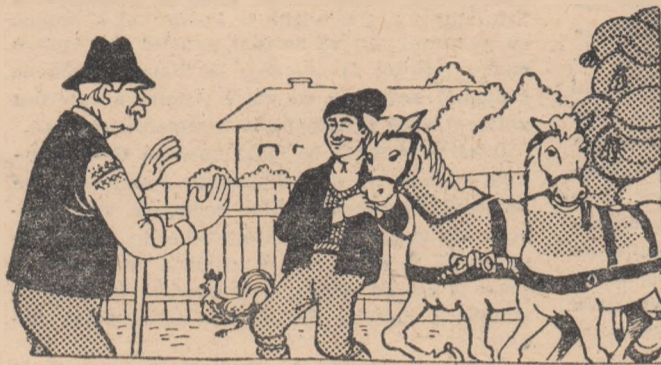
Frunzuliță trei coceni
Venea poșta la Coteni
Hopa, hop și haida hai
Fără griji și fără bai.
Că primea omul scrisoare
Fără nici o amânare,
Ii venea la țanc răvașul,
Doar i-l aducea poștașul.
Însă P.T.T. Bacău
Și-a propus (Și nu e rău!)
Printre alte ipoteze
Procedură ca atare;
Munca s-o mecanizeze.
Prin urmare,
Factorii de legătură
Dispărură,
Și în loc de tolba plină
Astăzi circul-o mașină...
Deci, transport mecanizat...

La-nceput s-au bucurat
Cei din satele vecine
Și au spus: „e foarte bine!”
Mai apoi, au constatat
Că-n zadar s-au bucurat;
Treaba, iacă, scirția
Și anapoda ieșea;
Că mergea corespondența
Ca-n trecut, cu diligența
Și sosea bădie-n sat
Regulat... întârziat.
Avea scuze, bat-o vina,
Că nu prea mergea mașina

Noi această scrisorică
Am trimis-o la adică
S-o citească, măi firtați,
Dumnealor, cei ce-s vizați!

ION RUȘ

(După o corespondență
de T. GODOCI)

Familia colectivistului Spiridon Palade, din comuna Jariștea (Focșani), a primit însemnate cantități de cereale pentru cele 1.203 zile-muncă făcute. (I. BELCIUGAN)

— Bun venit, fiule!
— Zi, mai degrabă, BUNE VENITURI, tată...

MIRCEA PAVELESCU

Ghicitori

El are-un frate, ce an de an
Mereu mai plin umple hambarul...
Dar dumnealui, că-i-l năzdrăvan,
Îi arată și umple și aie-și î! (Potomul siloz)

Prin limpezi ape de izvor
Adesea chipul ți-l răsfată,
Privind spre ea, observi ușor
C-apa, doi gemeni, față-n față... (Oglinda)

Cartea ce luminează-mparte
Are-n el amic de soi:
Chiar de pleacă ea departe,
Tot la el vine-napoi! (Bibliotecarul)

SIG. HOROVITZ

Din Eforie

La Eforie s-a deschis un curs cu
directori ai căminelor culturale din
Dobrogea. (C. MOCANU).

Amice Ioan, în seara asta
Te deranjez puțin și-ți scriu
De la frumoasa Eforie
Unde nici iarna nu-i pustiu.
Sintem aicea o grămadă
De parcă n-ar fi vremea rece,
Sint din cimpia dobrogeană
În număr fix: 110!
O sută zece de directori

De la cămine culturale —
Veniră azi din regiune,
Din Dobrogea — pricepi matală?
Ce căutăm aice, nea Ioane?
Păi, uite: fost-am convocați!
Spre-a stabili ce muncă ducem
Cu alegerea de deputați!
Da, forma muncii culturale,
Mijlocul de efectuare —
Nu cum se-obișnuia pe vremuri,
Cu: „Bravo, mă, și la mai mare!”
Amice Ioan, în seara asta
Te-am deranjat puțin, și-am scris
De la frumoasa Eforie,
Oraș frumos, oraș de vis.

V. FILIMON

INSTANTANEE

din Buhoci-Bacău

(După sesizările lui T. Godoci...)

— Aparatul nostru e acum la fel cu cel de la cămin...
— La fel de mare?
— Nu, la fel de stricat!

La bibliotecă nu se face foc pentru că lipsește burlanele.

— După burlan, s-ar părea că tot la bibliotecă mergi, vecine!

(Desene de N. CLAUDIU)

Aparatul de radio al căminului cultural nu
funcționează de 3 ani.

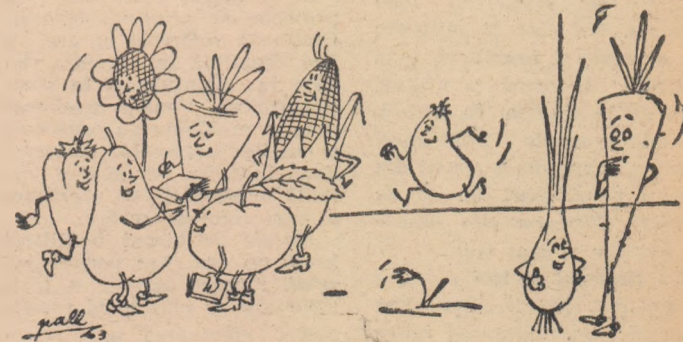
...și din Fîntîna Domnească - Oltenia

și N. Marin.

— Spune drept, ce le dai de sint așa grase și frumoase?
— Multă, foarte multă atenție!
(Desen de AL. ÇLENCIU)

La cercul agrofîntînic din comuna Fîntîna Domnească, raionul Turnu Severin, sint proiectate filme cu tematica lecțiilor.

— Ce-i acolo?
— Azi, la cercul agrofîntînic, a rulat un film și acum stăcra de zahăr dă autografe...
(Desen de T. PALL)